

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyes

Utoljára módosítva: 2013-10-15 07:31:57

Megye: Budapest

Községhatár: Budapest, XII. ker.

A terület kiterjedése: 1,1 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1994

GPS koordináták: 47.48287, 18.99047

Felmérést végző személy(ek) neve: Bajor Zoltán

E-mail címe(k): bajor.zoltan@mme.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A területet délről az Edvi Illés út és a Zsigmondy Vilmos utca, északról és keletről az Arató utca és az Arató köz határolja. A nyugati oldalon a határvonalat a Farkasvölgyi-karsztbokorerdő adja. Autóval legkönnyebben az Edvi Illés út, vagy az Arató utca irányából érhető el.

Tömegközlekedéssel a legegyszerűbb a 8-as busz Edvi Illés úti megállójánál leszállni, ahonnan kb. 500 méter megtétele után jutunk el a védett rész déli szegélyéhez.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A tölgyes nagy része másodlagosan visszaerdősült területből áll, melynek zömét virágos kőrös alkotja. A névadó tölgyes ma már csak helyenként fedezhető fel, de megmaradt állományai szépek. A szegélyrészekhez közel, szinte mindenütt lakott, családi házas övezetet találunk. Innen sajnálatos módon a kerttulajdonosok meglehetősen sok kerti zöldhulladékot hordanak az erdőszéli területekre, növelve ezzel a szervesanyag mennyiségét és teret adva a tájidegen fajok terjedésének. Utóbbi jelenséget ugyanis erősíti, hogy a zöldhulladék kihordásával számos tájidegen faj is kikerült a védett részre, melyek képesek voltak megtelepedni az erdőben. A fás állomány a sekély, dolomitos alapkőzet miatt alacsony, átlagosan kb. 10 méter magas. Az erdőben lékek, nyíltabb gyepes felszínek nem találhatók, ezért számos – a környékre jellemző – védett növény- és állatfaj nem található meg a területen. A cserjeszint és a gyepszint meglehetősen szegényes, csupán a napfényesebb szegélyterületeken figyelhetők meg számottevő cserjesávok. Az erdő jórészt zárt, kiépített sétautak nem vezetnek át rajta, ezért a belsőbb részek háborítatlansága kedvez az itt található élővilágnak. Az élőhely déli kitétségű, viszonylag meredek oldalon található, mely nehezíti bejárhatóságát. Ezt tovább fokozzák a meredek falú, helyenként több méter mély vizesárok és a kisebb-nagyobb sziklakibúvások.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

80 % Erdő

% Gyep

20 % Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
M1, M8, RC

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Őrzés,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Kevés

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

Tölgyes, cserjés és másodlagos virágos kőrises erdő határolja nyugatról.

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Nyugatról a Farkasvölgyi-karsztbokorerdő határolja, mely az Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyessel együtt 1999 óta az Ördög-orom természetvédelmi terület része.

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 1

Állapotuk: jó

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámmal kell megadni)

magyar repcsény (*Erysimum odoratum*): kb. 20 tő budai imola (*Centaurea sadleriana*): kb. 20 tő

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

nappali pávaszem (*Inachos io*): gyakori kardoslepke (*Iphiclides podalirius*): gyakori fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*): gyakori Atalanta-lepke (*Vanessa atalanta*): gyakori fali gyík (*Podarcis muralis*): ritka Madarak esetében elsősorban a jelentősebb költőfajok kerültek felsorolásra: nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár vörösbegy (*Erithacus rubecula*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár fülemüle (*Luscinia megarhynchos*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár fekete rigó (*Turdus merula*): állandó, évente rendszeresen költ 4-5 pár barátposzáta (*Sylvia atricapilla*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár európai mókusz (*Sciurus vulgaris*): szórványos

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

5. Egyéb észrevétel

A területet eredetileg „az egyes helyi (kerületi) jelentőségű természeti értékek védetté nyilvánításáról szóló 13/1994. (V. 3.) Budapest Főváros XII. kerületi Önkormányzati rendelet” helyezte törvényes oltalom alá, ennek ellenére mind a mai napig nem szerepel a www.termeszetvedelem.hu adatbázisában, pedig a fenti jogszabály még most is hatályos. 1999-ben a „Budapest helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló, Budapest Főváros Közgyűlésének 32/1999. (VII. 22.) önkormányzati rendelete” ennek a területnek a védelmét átvette és a természetvédelmi vagytonkezelést a Fővárosi Önkormányzathoz helyezte át. A 32/1999-es fővárosi rendelet az átvételt a szövegezésében is kiemeli (részlet a rendelet szövegéből): „29. § (1) a 13. § 16.) pontjában szereplő Ördögórom természetvédelmi terület az 16/a sz. mellékletben felsorolt belterületi ingatlanok 16/b sz. mellékletben feltüntetett vázlat szerinti területére terjed ki, 9 ha 4368 m² területtel. A terület magában foglalja az Ördögormot, az Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyest és a Farkas-völgyi karsztbokorerdőt” Az átvétel nemcsak a szövegrészletből, hanem a 13/1994-es rendeletben szereplő helyrajzi számok feltüntetéséből is kiderül. (Lásd: 32/1999-es rendelet „16/a. számú melléklet a 32/1999. (VII. 22.) Főv. Kgy. rendelethez” részt). A Fővárosi Önkormányzat 32/1999-es rendelete a „Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendeletének” 2013. május 1-én történt hatályba lépését követően hatályát veszítette. Az új fővárosi természetvédelmi jogszabály az Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyes törvényes oltalmát áttemelte és folytatólagosan biztosítja mind a mai napig. A rendelet Ördög-órom természetvédelmi területéhez kapcsolódó 13. mellékletének 1. pontja a következőket mondja ki (részlet a rendelet szövegéből): „Budapest XII. kerület, Edvi Illés utca északi és déli oldala mentén található, 174 215 m² terület. A védett élőhely magában foglalja az Ördögormot, az Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyest és a Farkas-völgyi karsztbokorerdőt.” (A helyrajzi számok a melléklet 2. pontjában szerepelnek.) Az új fővárosi rendelet dacára a XII. kerületi Önkormányzat 13/1994-es rendelete továbbra is hatályban van annak ellenére, hogy Budapesten a kerületi önkormányzatok 2001 óta nem tarthatnak fenn helyi védettséget, bár mint jogalkotók érvényben tarthatják a saját jogszabályaikat. Ezt a fővárosi kerületekre vonatkozó kivételt az 1995. évi LIII. törvény módosításáról alkotott 2000. évi CXXIX. törvény 3. § b) bekezdése mondta ki azzal, hogy az 1991. évi törvény 85. § a)-b) pontjait hatályon kívül helyezte. Megjegyzendő, hogy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény ezt már 1997. január 1-én meghatározta. A fennálló kettős védelmet az illetékes kormányhivatalnak, mint felettes önkormányzati szervnek kellene feloldania a jövőben, mellyel megszűnhetne a 20 éve fennálló rendezetlen állapot.